

Notat

Dato: 01.05.2026
Reference: Sundhed og Omsorg

Afsoning af samfundstjeneste på plejecentre

Baggrund

Samfundstjeneste er en alternativ afsoningsform, hvor borgere udfører ulønnet arbejde i stedet for eller som led i en frihedsstraf. Ordningen anvendes i sager, hvor domstolene vurderer, at en ubetinget fængselsstraf ikke er nødvendig. Samfundstjeneste kombinerer straf med resocialisering ved at lade den dømte bevare tilknytning til job, uddannelse og familie, samtidig med at vedkommende udfører konkret arbejde til gavn for fællesskabet. Derfor vil afsoningen af samfundstjeneste ofte ske uden for almindelig arbejdstid, så den dømte fortsat kan varetage sit job eller uddannelse.

Ordningens tilrettelæggelse

Den dømte idømmes typisk mellem 30 og 300 timers samfundstjeneste, som afvikles over en periode på cirka fire måneder til to år. Arbejdet udføres som hovedregel 1-2 dage om ugen.

Ordningen omfatter primært personer, som er dømte for mindre alvorlig kriminalitet. Det kan eksempelvis være overtrædelser af færdselsloven (herunder spirituskørsel), kørsel uden kørekort, mindre bedragerisager eller mildere voldsepisoder. Det er typisk personer, der i forvejen er i beskæftigelse eller uddannelse, og som vurderes egnede til at gennemføre et struktureret forløb uden for fængsel. Erfaringer viser, at de dømte generelt er motiverede og bidrager positivt til arbejdsstederne i perioden.

Danmarks fængsler (tidl. Kriminalforsorgen) har ansvaret for at finde et egnet samfundstjenestested og føre tilsyn med den dømte under hele forløbet. Dette indebærer løbende kontakt med den dømte, kontrol af fremmøde samt opfølgning på, at vilkårene for afsoningen overholdes. Der kan desuden gennemføres kontrolbesøg på arbejdsstedet. Plejecentret indgår i et tæt samarbejde med Danmarks fængsler, blandt andet ved at registrere fremmøde og give tilbagemeldinger om forløbet. Det vil kun være ledelse og enkelte medarbejdere, som fører log over fremmøde, som er bekendt med, at personen afsoner samfundstjeneste.

I Norddjurs Kommune er tre plejecentre (Violskrænten/Grønnegården, Møllehjemmet og Farsøththuset) godkendt som samfundstjenestested. Plejecentrene har hidtil haft enkelte personer i samfundstjeneste pr. år. Plejecentrene samarbejder med Danmarks

fængsler om at stille relevante opgaver til rådighed og sikre en hensigtsmæssig gennemførelse af forløbet.

De opgaver, som personer i samfundstjeneste udfører, skal være praktiske og må ikke erstatte ordinær arbejdskraft. På plejecentre vil der typisk være tale om:

- Lettere rengørings- og oprydningsopgaver
- Havearbejde og vedligeholdelse af udearealer
- Praktiske opgaver i køkkenet
- Service- og støtteopgaver i hverdagen
- Deltagelse i sociale aktiviteter med beboere

Opgaverne skal ligge ud over de opgaver, der normalt varetages af fastansatte medarbejdere, og må ikke have et profitformål. Kommunen har instruktionsbeføjelsen i det daglige arbejde og kan til enhver tid vælge at ophøre samarbejdet i tilfælde med konkrete personer eller ophøre som samfundstjenestested.